

Economie, wetgeving en werkbeleving in Vlaanderen

Jo Sterckx

Vakgroep Nederlandse en Zuid-Afrikaanse Studies

Adam Mickiewicz Universiteit Poznań

<http://ifa.amu.edu.pl/dutchafrikaans/>

Sociaaleconomische instellingen

Organisaties en voorzieningen voor werkgevers en werknemers

A. Werkgevers

- Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) <http://www.vbo.be/>
- Vlaams Economisch Verbond (VOKA) <http://www.voka.be/>
- Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO)
<http://www.unizo.be/>
- Brussel ⇒ Verbond van Ondernemingen van Brussel (VAO)

B. Werknemers

ACV	Algemeen Christelijk Vakverbond http://www.acv-online.be/	1,7 miljoen (2008)
-----	--	--------------------

ABVV	Algemeen Belgisch Vakverbond http://www.abvv.be/	1,4 miljoen (2009)
------	---	--------------------

ACLVB	Centrale der Liberale Vakbonden van België http://www.aclvb.be/	265.123 (2008)
-------	--	----------------

⇒ België: overlegeconomie - overleg tussen instellingen die werkgevers en werknemers vertegenwoordigen, met de overheid als bemiddelaar.

⇒ Nederland: poldermodel

C. Sociale verzekeringen

- Werknemers
 - Arbeider \neq bediende
 - Sociale zekerheid
 - Solidariteitsprincipe
- Zelfstandigen
 - \uparrow inkomen \Rightarrow \uparrow sociale bijdrage
 - Beperkingen

Welfare State

The Welfare State removed many of the traditional anxieties about ill health, unemployment, homelessness and old age. But it also served to create a form of psychological dependence where people could relapse into torpor, expecting to be coddled by the state from cradle to grave.

- Davies, Norman. 1997. *Europe. A history*. London: Pimlico.
- Dalrymple, Theodore.

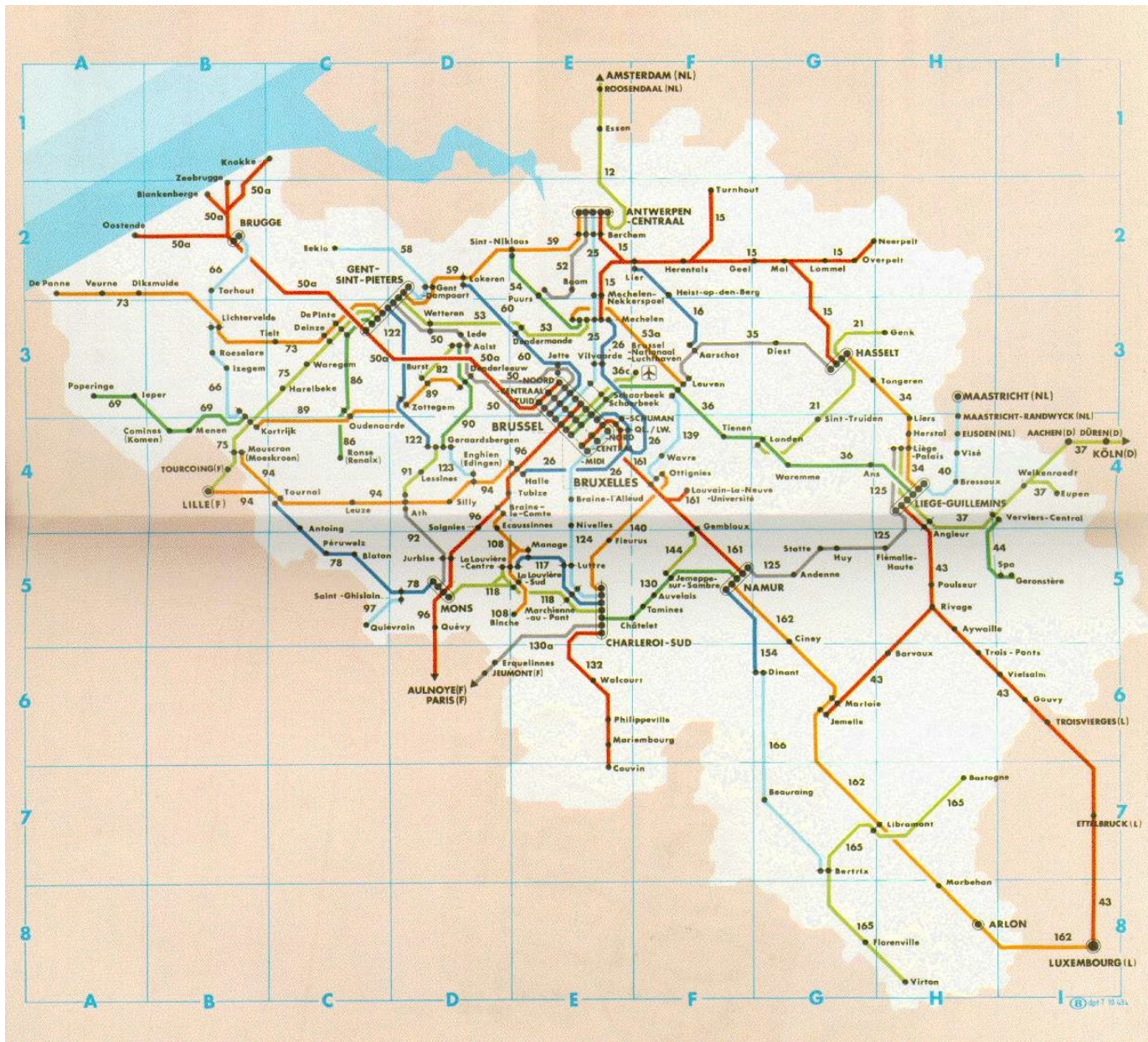
Het economische landschap

Sectoren

- +
 - Dienstensector
 - Transportsector
 - Overheidsinstellingen
- -
 - Landbouw
 - Industrie

Investeerders

- Voordelen
 - Centrale ligging
 - Hooggeschoold personeel
 - Goede infrastructuur
- Nadelen
 - Hoge arbeidskosten (loonkosten)
 - Bureaucratie
 - Regeringsvorming

Economische cijfers

	Nederland http://www.statistics.dnb.nl/ http://www.cbs.nl	België http://www.statbel.fgov.be/
Economische groei (2010)	1,7%	0,8%
Werkloosheid (2010)	5,5%	8,7%
Gemiddeld bruto maandloon € (2008)	2390	2936

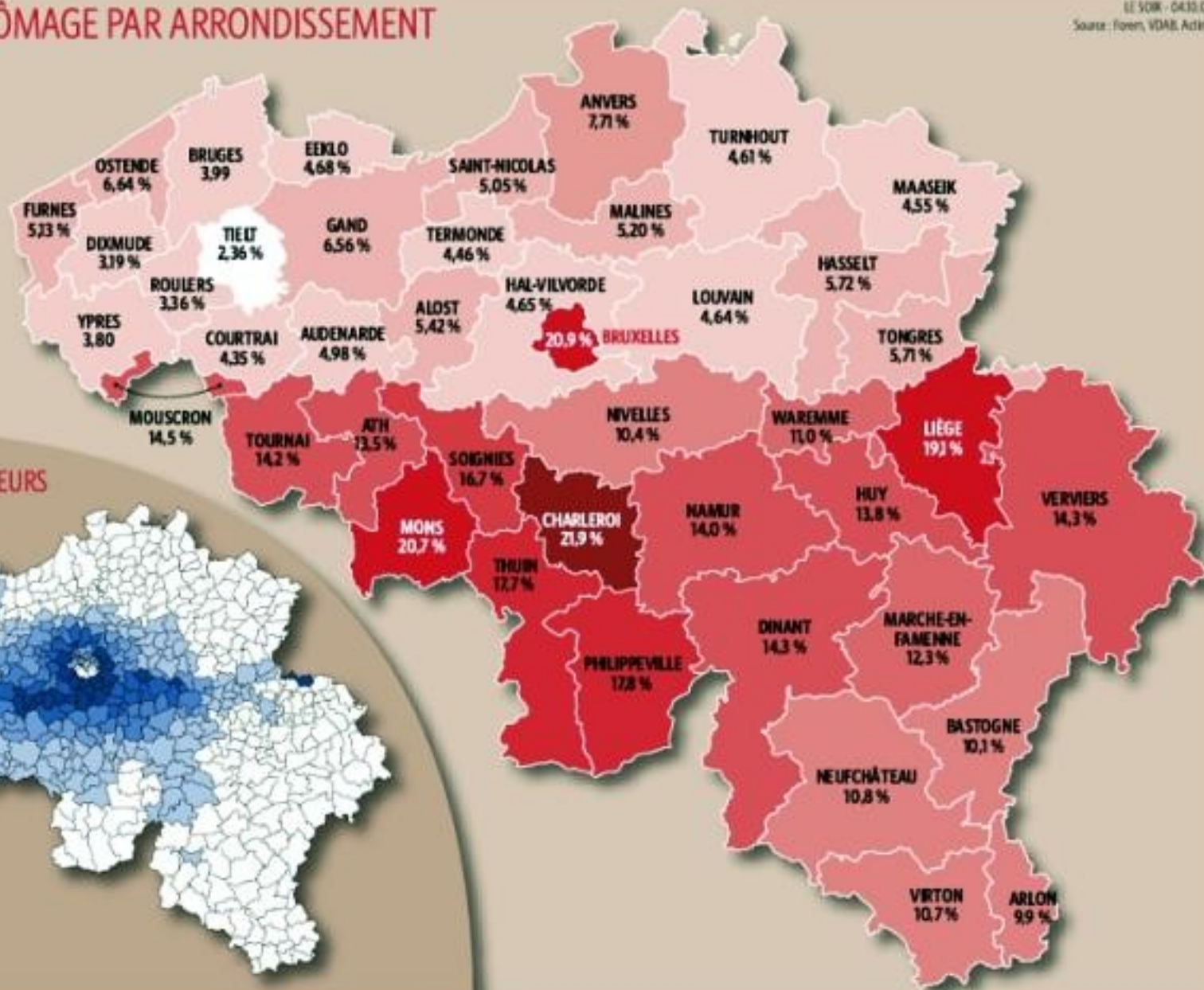
CAO
Loonindexering

LE TAUX DE CHÔMAGE PAR ARRONDISSEMENT

LE SOR - 0410.07
Source: Floren, VDAB, Actiris

Chiffres septembre 2007

- Plus de 21%
- De 19 à 20,99%
- De 17 à 18,99%
- De 15 à 16,99%
- De 13 à 14,99%
- De 11 à 12,99%
- De 9 à 10,99%
- De 7 à 8,99%
- De 5 à 6,99%
- De 3 à 4,99%
- Moins de 3%

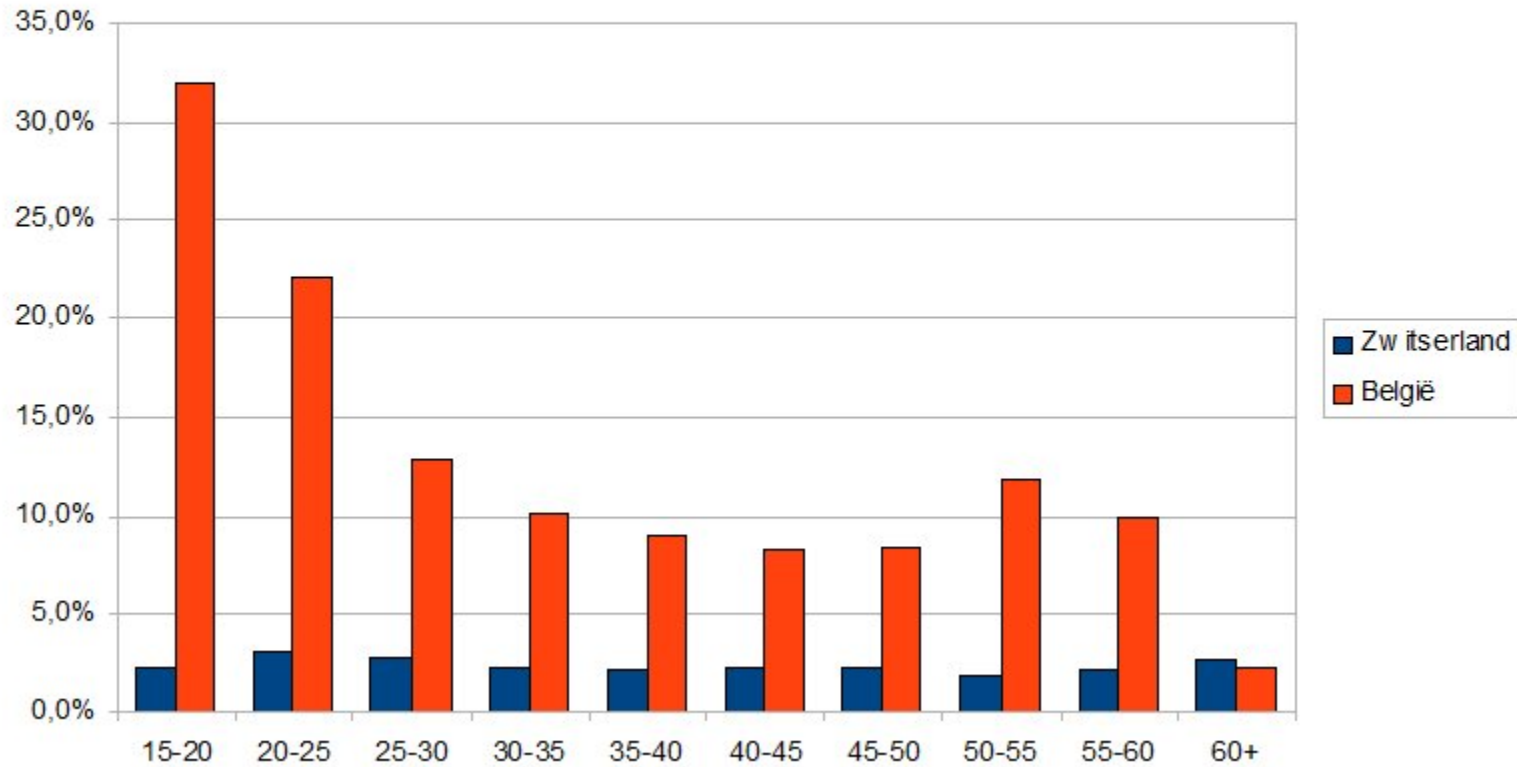
LE FLUX DE TRAVAILLEURS

Le flux en % de travailleurs salariés hors pouvoirs locaux dans une autre région

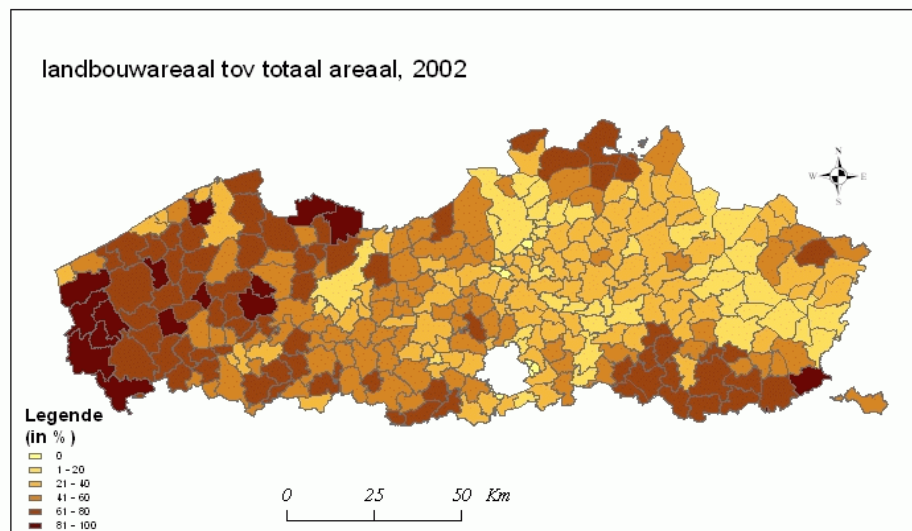
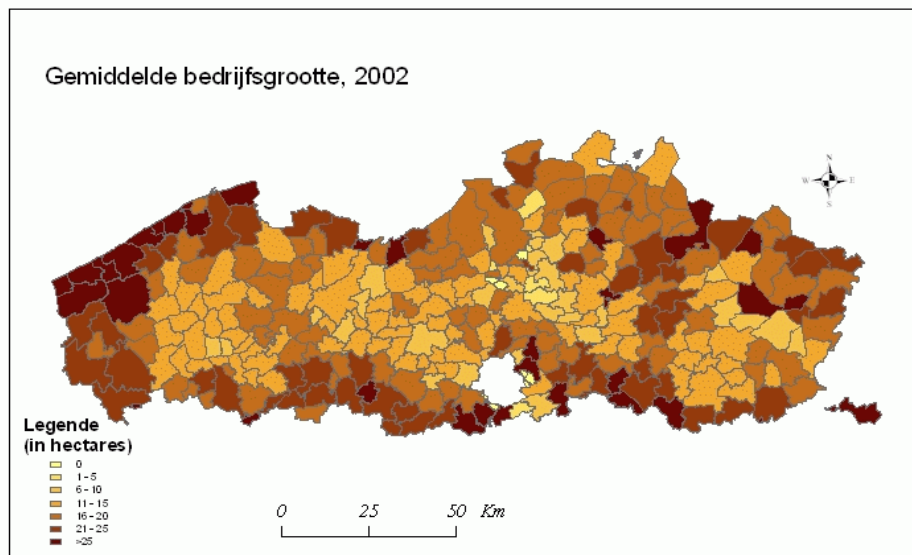
- De 50 à 84,3 %
- De 40 à 40,9 %
- De 30 à 39,3 %
- De 20 à 29,9 %
- De 10 à 19,9 %
- De 1 à 9,9 %

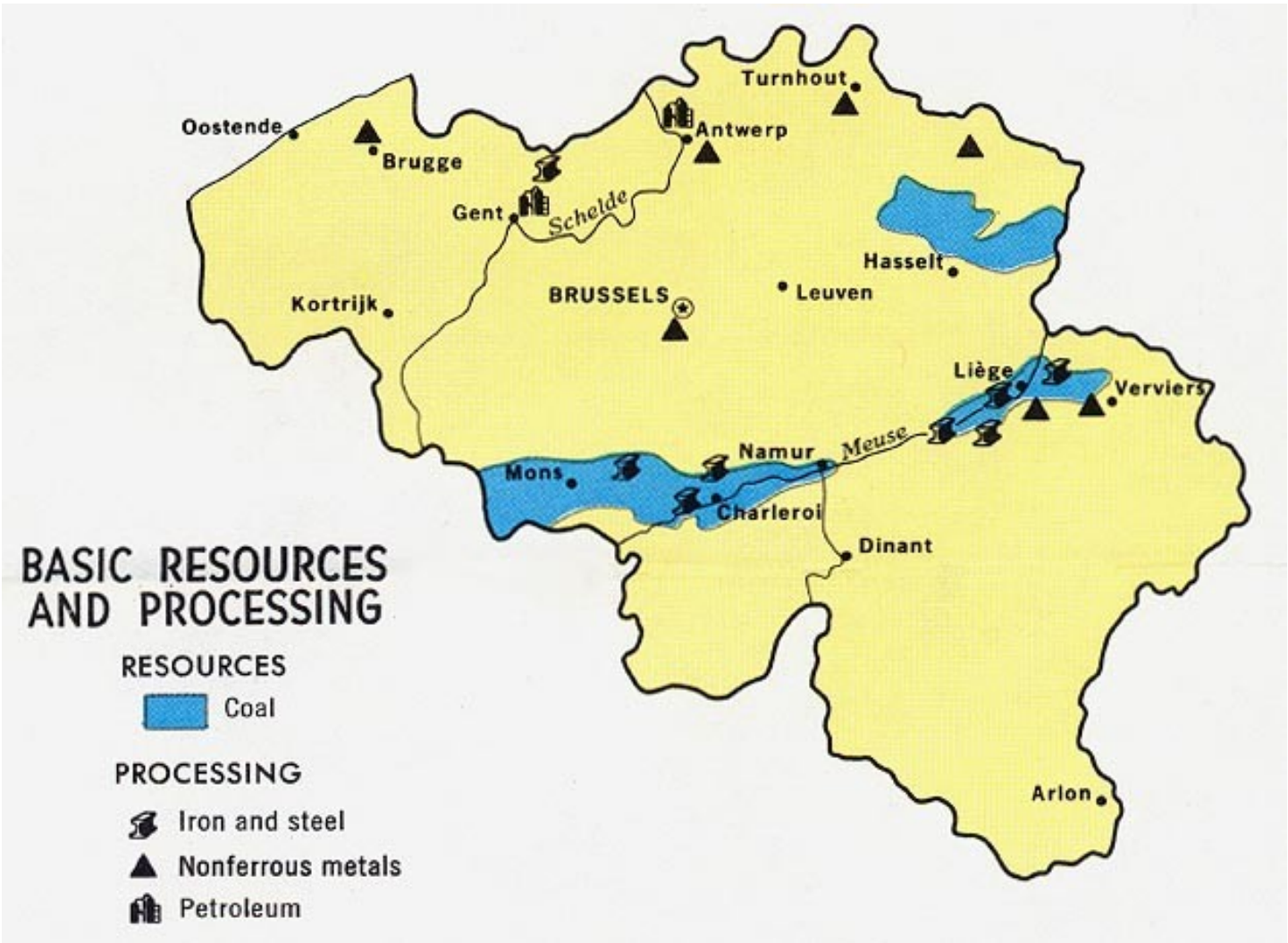

Werkloosheid 2008 (% beroepsbevolking) (src. SECO, NBB)

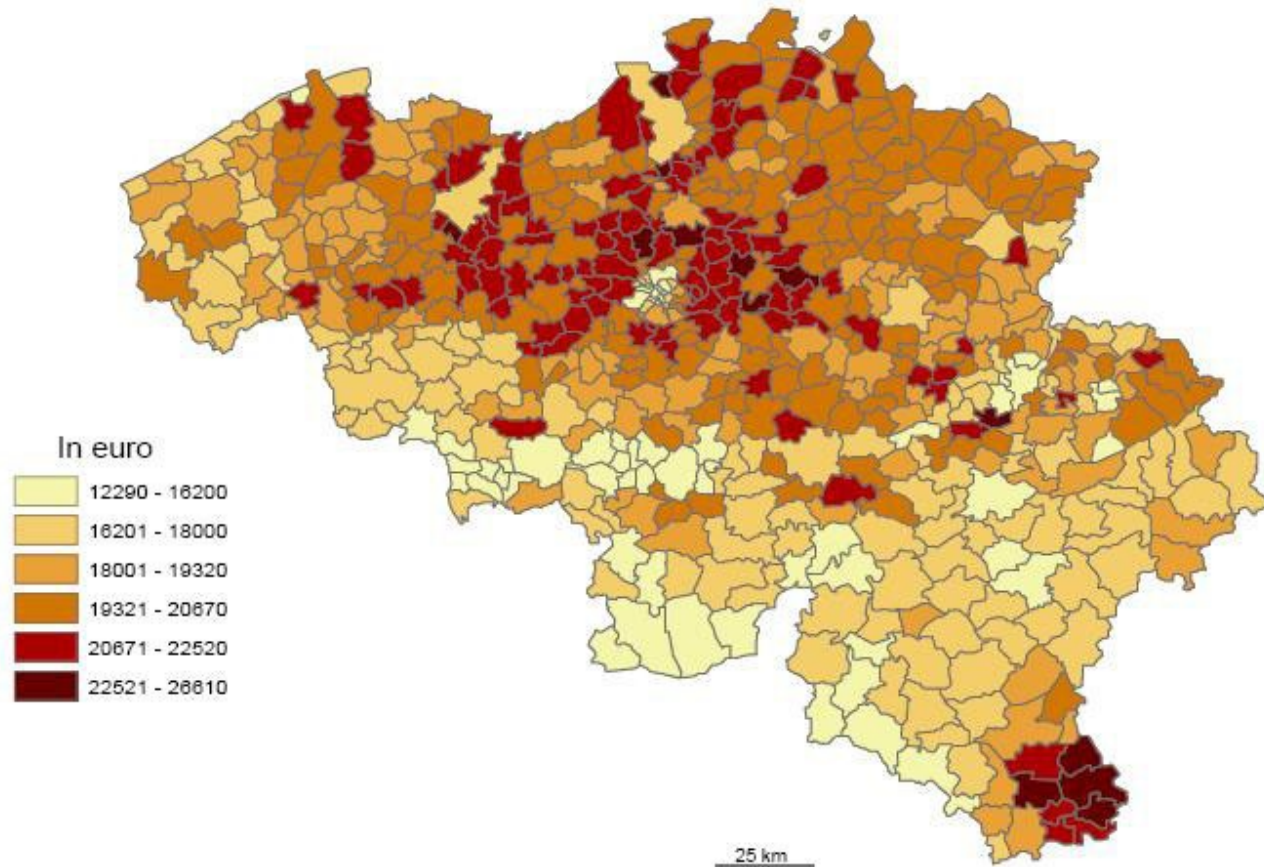
Landbouwbedrijven- en areaal (2002)

Bron: CIA, 1968

Gemiddeld inkomen (2005) per gemeente

<http://statbel.fgov.be>

Hiërarchie versus gelijkwaardigheid

Verschil in werkbeleving tussen Vlamingen en Nederlanders

Marinel Gerritsen

Marie-Thérèse Claes

Wat vinden Nederlanders op het werk belangrijker dan Vlamingen?

- Belangrijke inbreng in het resultaat
- Bereidheid van collega's om hard te werken
- Mogelijkheid op vervroegd pensioen
- Informeel kunnen omgaan met oversten

Wat vinden Vlamingen op het werk belangrijker dan Nederlanders?

- Precieze instructies van de baas
- Loon naar prestatie en snel geld verdienen
- Mooi kantoor of mooie werkplaats

**Nederlandse arbeidsethiek is modernier.
Vlaamse arbeidsethiek is traditioneler.**

- Vlamingen zijn statusgevoeliger en hiërarchischer ingesteld
- Nederlanders hechten meer belang aan informele verhoudingen op de werkvloer

Sterkste contrasten op de werkvloer

Nederlanders

- Vooruitstrevend
- Eigengereid
- Berekend
- Moralistisch

Vlamingen

- Conformistisch
- Gereserveerd
- Hebben geen vaste strategieën of doelen
- Nemen enkel initiatieven met instemming overste

Mentaliteitsverschillen op sociaal vlak

Nederlanders

- Assertief
- Vermijden confrontaties
niet
- Onafhankelijk

Vlamingen

- Bescheiden
- Mijden conflicten
- Sterk afhankelijk van
kleine kring van familie
en vrienden

- Gerritsen, M. (2001). *Cultuur als spelbreker. De communicatieve gevolgen van cultuurverschillen tussen Vlaanderen en Nederland*. Oratie Katholieke Universiteit Nijmegen.
- Gerritsen, M., & Claes, M.-T. (2000). Nederland en Nederlandstalig België: burenen met verschillende culturen. *IVN-krant*, 5(3), 2-7.
- Berkel, J. v. & Gerritsen, M. (2006). Bijsluiters in Nederland en Vlaanderen: meer verschil in cultuur dan in gedrag. *Tekst[blad]*, 12(1), 24-29.
- Gerritsen, M. (2002). Cultuur als spelbreker. De communicatieve gevolgen van cultuurverschillen tussen Vlaanderen en Nederland. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 24(1), 50-61.
- Gerritsen, M. (2002). *How to persuade Belgian, French and Dutch Business people to listen to your presentation*: SIETAR Europe, 38-48.

Liberaal wetgevingen

- **Drugwetgeving (2003)**
 - Softdrugs ≠ harddrugs
 - Gedoogbeleid
 - Illegaal
 - Openbare plaatsen
 - Minderjarigen
 - Teelt, invoer, verkoop, aankoop
 - ↑ 3 gram
 - “Problematisch gebruik”

- **Euthanasiewetgeving (2002)**
 - strenge voorwaarden
 - +/- 1 euthanasie/dag
 - arts
 - uitdrukkelijk verzoek patiënt
 - Geen euthanasie:
 - Stopzetting vitale behandeling
 - Hoge dosissen morfine & seditiva

- Voorwaarden:
 - meerderjarig, handelingsbekwaam, bewust
 - vrijwillig, herhaald ,schriftelijk verzoek
 - medische uitzichtloosheid
 - ondraaglijk fysiek/psychisch lijden
 - ≠ dementerende/psychiatrische patiënten
 - goedkeuring 2 artsen
 - weigering arts
 - geen weigering familie

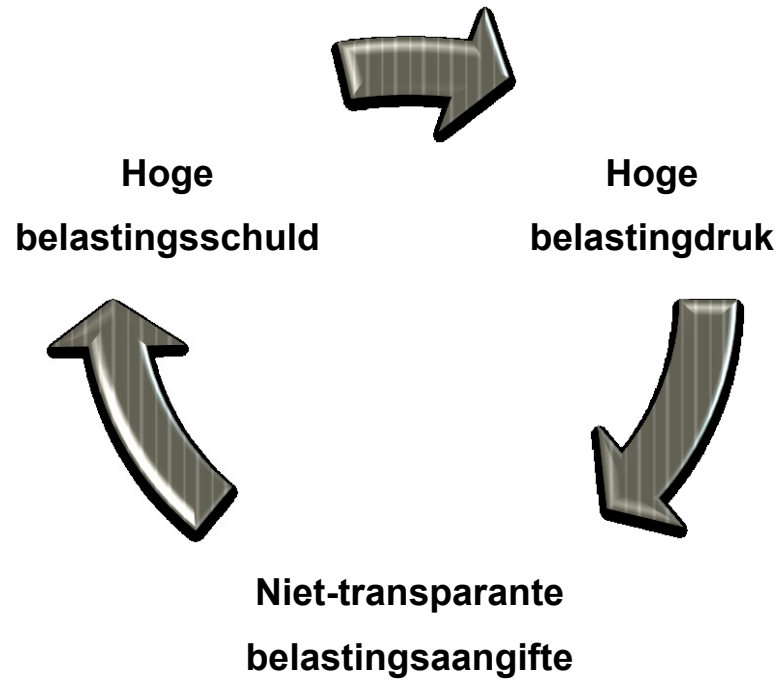
Nationale sporten

Bouwovertreddingen

“Elke Belg is geboren met een baksteen in de maag”.

Van Istendael, Geert. 2005. *Het Belgisch labyrint. De schoonheid der wanstaltigheid*. Antwerpen: De Arbeiderspers.

Belastingontduiking

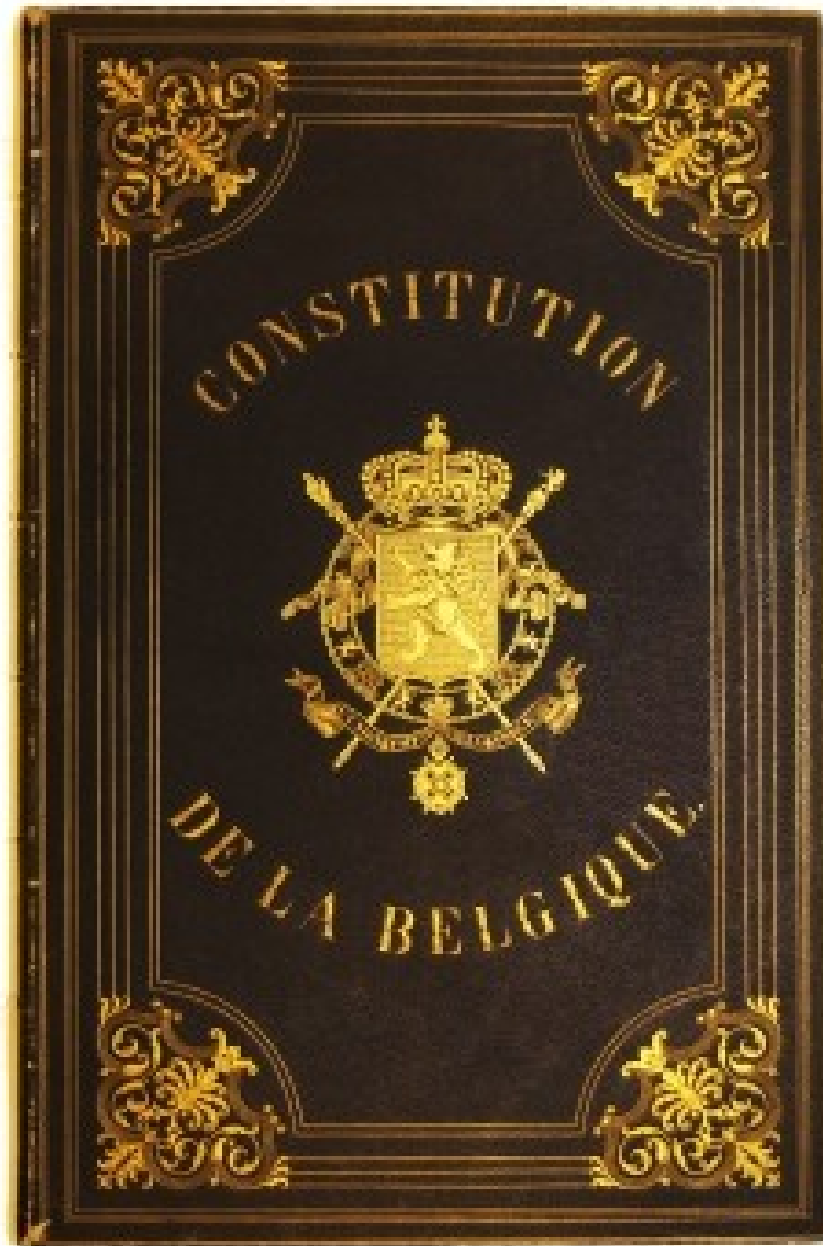
De koning oefent eindejaarsboodschap
in de drie landstalen

ICH WUNSCH E IHNEN EIN JAHR
VOLL FRAUDE....

FREUDE,
SIRE

CANARY PETE

- De samenstelling van het federale land België
- De rechten van het Belgische volk
- De bevoegdheden van de koning, de federale en regionale machten
- Justitie
- Buitenlandse betrekkingen
- Defensie
- Financiën

http://www.dekamer.be/kvvcr/pdf_sections/publications/constitution/grondwetNL.pdf

Art. 4

België omvat vier taalgebieden: het Nederlandse taalgebied, het Franse taalgebied, het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en het Duitse taalgebied.

Elke gemeente van het Rijk maakt deel uit van een van deze taalgebieden.

De grenzen van de vier taalgebieden kunnen niet worden gewijzigd of gecorrigeerd dan bij een wet, aangenomen met de meerderheid van de stemmen in elke taalgroep van elke Kamer, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van elke taalgroep aanwezig is en voor zover het totaal van de ja-stemmen in beide taalgroepen twee derden van de uitgebrachte stemmen bereikt.

Art. 10

Er is in de Staat geen onderscheid van standen.

De Belgen zijn gelijk voor de wet; zij alleen zijn tot de burgerlijke en militaire bedieningen benoembaar, behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere gevallen door een wet kunnen worden gesteld.

De gelijkheid van vrouwen en mannen is gewaarborgd.

Art. 12

De vrijheid van de persoon is gewaarborgd.

Niemand kan worden vervolgd dan in de gevallen die de wet bepaalt en inde vorm die zij voorschrijft.

Behalve bij ontdekking op heterdaad kan niemand worden aangehouden dan krachtens een met redenen omkleed bevel van de rechter, dat moet worden betekend bij de aanhouding of uiterlijk binnen vierentwintig uren.

Art. 14bis

De doodstraf is afgeschaft.

Art. 15

De woning is onschendbaar; geen huiszoeking kan plaatshebben dan in de gevallen die de wet bepaalt en in de vorm die zij voorschrijft.

Art. 19

De vrijheid van erediens, de vrije openbare uitoefening ervan, alsmede de vrijheid om op elk gebied zijn mening te uiten, zijn gewaarborgd, behoudens bestraffing van de misdrijven die ter gelegenheid van het gebruikmaken van die vrijheden worden gepleegd.

Art. 22bis

Elk kind heeft recht op eerbiediging van zijn morele, lichamelijke, geestelijke en seksuele integriteit. De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht.

Art. 25

De drukpers is vrij; de censuur kan nooit worden ingevoerd; geen borgstelling kan worden geëist van de schrijvers, uitgevers of drukkers. Wanneer de schrijver bekend is en zijn woonplaats in België heeft, kan de uitgever, de drukker of de verspreider niet worden vervolgd.

Art. 26

De Belgen hebben het recht vreedzaam en ongewapend te vergaderen, mits zij zich gedragen naar de wetten, die het uitoefenen van dit recht kunnen regelen zonder het echter aan een voorafgaand verlof te onderwerpen. Deze bepaling is niet van toepassing op bijeenkomsten in de open lucht, die ten volle aan de politiewetten onderworpen blijven.

Art. 27

De Belgen hebben het recht van vereniging; dit recht kan niet aan enige preventieve maatregel worden onderworpen.

Rechterlijke macht

Juridat

Sla animatie over

Misdrijven (= strafbaar feit)

- **Overtreding**
 - Politierechtbank
 - Nachtlawaai, openbare dronkenschap, ...
- **Wanbedrijf**
 - Correctionele rechtbank
 - Diefstal, slagen en verwondingen, oplichting, onopzettelijke doodslag, ...
- **Misdaad**
 - Hof van assisen
 - Moord, verkrachting, ...

Rechtbanken

- **Vrederegerecht**
 - Burgerlijk recht
 - Verzoening/compromis
- **Politierechtbank**
 - Vonnis
 - Overtredingen en verkeersmisdrijven

- **Rechtbank van eerste aanleg**

- Burgerlijke rechtbank \Rightarrow echtscheiding, auteursrechten
- Correctionele rechtbank \Rightarrow wanbedrijven
- Jeugdrechtbank \Rightarrow minderjarigen

- **Arbeidsrechtbank**

- Werkgevers \leftrightarrow werknemers

- **Rechtbank van koophandel**

- Handelsrecht
- Faillissementen, aandeelhouders \leftrightarrow bedrijf

Hoven

- **Hof van beroep**
 - Hoger beroep
- **Hof van assisen**
 - Misdraad
 - 3 rechters en 12 juryleden
- **Hof van Cassatie**
 - Hoogste rechtsmacht
 - Cassatieberoep
 - Controle procedureregels